

ΕΣΥ: το μεγάλο φαγοπότι

ΡΕΠΟΡΤΑΖ: ΜΑΡΘΑ ΚΑΪΤΑΝΙΔΗ

Δεκαπέντε χιλιάδες ευρώ: αυτός ήταν ο λογαριασμός νοσοκομείου της Δυτικής Ελλάδας για την αγορά αιμοστατικών το 2005. Πόσο πλήρωσε το ίδιο νοσοκομείο το 2009, για το ίδιο υλικό; 529.000 ευρώ. Μήπως οι γιατροί έκαναν περισσότερες επεμβάσεις; Μήπως, τα περιστατικά ήταν πιο βαριά; Όχι, απαντούν εκείνοι που γνωρίζουν, απλά οι αιμοστατικές σκόνες, οι γάζες ή τα σπρέι κοστίζουν ακριβά στο ΕΣΥ και άρα το περιθώριο κέρδους για τους γιατρούς που τα χρησιμοποιούν είναι μεγάλο!

Για κάποιον που δεν έχει σπουδάσει Ιατρική, τα αιμοστατικά φαντάζουν ως ακόμη μία μεγάλη ανακάλυψη: ελέγχουν την αιμορραγία και προστατεύουν το τραύμα. Οι ελεγκτές μεγάλου ασφαλιστικού ταμείου, όμως, έχουν αντίθετη άποψη: μερίδα γιατρών χρησιμοποιεί τα αιμοστατικά όχι επειδή αυτό επιτάσσει η επιστήμη, αλλά επειδή έτσι θα αυξήσουν τα έσοδά τους.

Τα «ΝΕΑ» τους συνάντησαν, χρειάστηκαν όμως ώρες έως ότου να αρχίσει να παίρνει τη μορφή εκατομμυρίων ευρώ το καλά μπλεγμένο κουβάρι των υπέρογκων προμηθειών και των ανεξέλεγκτων δαπανών για το οποίο μιλούσαν. Επί χρόνια «σκανάρουν» τους λογαριασμούς που τους στέλνουν τα νοσοκομεία για να αποπληρωθούν από το ασφαλιστικό ταμείο και έτσι έχουν μάθει πια να «διαβάζουν» την υπέρχρηση υλικών πίσω από τις γραμμές. Ελεγκτές και χειρουργοί περιγράφουν πώς ένα παραφαρμακευτικό προϊόν έχει βρεθεί στην πρώτη γραμμή σε χειρουργεία και απλές ιατρικές πράξεις, η πιθανή αιμορραγία είναι όμως πρόφαση και όχι πραγματικότητα. «Χρησιμοποιούνται παντού: σε λαπαροσκοπική αφαίρεση χολής, σε χολοκυστεκτομές, στις καισαρικές τομές, σε ινομύματα, ακόμη και σε μικροεπεμβάσεις όπως είναι η κύστη κόκκυγος».

Πάνε στα σκουπίδια. Η καθημιά συσκευασία κοστίζει 560 ευρώ συν το ΦΠΑ, αλλά μερίδα χειρουργών ανοίγουν κατά την επέμβαση το ένα αιμοστατικό προϊόν μετά το άλλο. Η σκόνη όμως δεν μπαίνει στην ανοιχτή πληγή. Πετιέται στον κάδο των ακρήστων. Το σημαντικό είναι ότι έχουν καταγραφεί στο εξοδολόγιο του νοσοκομείου ως χρησιμοποιημένα, ο προμηθευτής είναι ικανοποιημένος με την (κατα)χρήση του εμπορεύματός του και ο γιατρός με το «δώρο» που πήρε από τον προμηθευτή.

Πώς αποδεικνύεται η σπατάλη; Στο νοσοκομείο που δαπανήθηκαν το 2009 529.000 ευρώ για αιμοστατικά, όταν το 2005 είχε καταβάλει στους προμηθευτές μόλις 15.000 ευρώ, δεν καταγράφηκε και ανάλογη μείωση στις μεταγγίσεις. Έτσι εξηγείται πώς νοσοκομείο της Αττικής ξόδεψε 1 εκατομμύριο ευρώ σε αιμοστατικά, σε διάστημα 12 μηνών! Κάπως έτσι αιτιολογείται και η εγκύκλιος την οποία απέστειλε πρόσφατα το ΙΚΑ στα νοσοκομεία και αφορά καθορισμό ανώτατης τιμής σε αγγειακό μόσχευμα P.T.F.E., που χρησιμοποιείται στους νεφροπαθείς. Όπως αναφέρεται: «Έχουμε διαπιστώσει ότι κατά την τοποθέτηση ή αλλαγή του μοσχεύματος (σε περιπτώσεις θρόμβωσης μοσχεύματος) γίνεται χρήση αιμοστατικών ουσιών αξίας έως και 1.700 ευρώ ανά περιστατικό».

Οι ιδιωτικές κλινικές.

Τι σημαίνει αυτό στην πράξη; Πως οι γιατροί κάνουν χρήση ακόμη και τριών αιμοστατικών! Ιδιαίτερο ενδιαφέρον, ωστόσο, έχουν και τα όσα αναγράφονται στη συνέχεια της εγκυκλίου, που περιγράφει με τον πλέον γλαφυρό τρόπο το «πάρτι» στο ΕΣΥ: «Η χρήση αιμοστατικών στις περιπτώσεις αυτές αφορά κυρίως κρατικά νοσοκομεία, δεδομένου ότι στην πλειονότητά τους οι ιδιωτικές κλινικές δεν

χρησιμοποιούν αιμοστατικά για τοποθέτηση αγγειακού μοσχεύματος ή, αν χρησιμοποιήσουν, το κόστος δεν ξεπερνά τα 40-60 ευρώ».

Όμως, οι προμηθευτές αναλώσιμων υλικών που τροφοδοτούν τις ιδιωτικές κλινικές είναι οι ίδιοι που τροφοδοτούν και τις δημόσιες. Συνεπώς ανεβάζουν τις τιμές των προϊόντων που πωλούν ανάλογα με τον αγοραστή.

Η αποκάλυψη; Όπως παραδέχθηκαν ελεγκτές ασφαλιστικού ταμείου στο πλαίσιο διημερίδας με θέμα «Προμήθειες και εφοδιαστική αλυσίδα νοσοκομείων», που διοργάνωσε το Επιστημονικό Κέντρο Management Νοσοκομείων, κατά την προσπάθειά τους να μειώσουν τις δαπάνες στα αναλώσιμα υλικά διαπίστωσαν πως οι ιδιωτικές κλινικές είναι αυτές που προσαρμόζονται περισσότερο, δεδομένου πως στην αντίθετη περίπτωση το ασφαλιστικό ταμείο δεν θα πληρώσει τον λογαριασμό.

Το χρέος στους πολίτες.

«Αντίθετα, τα χρέη των δημόσιων νοσοκομείων- ακόμη κι όταν αυτά οφείλονται σε σπατάλη και άρα τα Ταμεία κάνουν ενστάσεις- τα πληρώνει τελικά το κράτος. Δηλαδή, το χρέος γυρνά πίσω στους πολίτες», εξηγεί στέλεχος ασφαλιστικού ταμείου.

Μοιραία, στα δημόσια νοσοκομεία το «πάρτι» συνεχίστηκε εν απουσία ενός ελεγκτικού μηχανισμού που θα έβαζε «φρένο» στη σπατάλη υλικών. Ο όρος «κουβάτα» είναι ένα σύντομο ανέκδοτο που ανταλλάσσουν συχνά οι γιατροί του ΕΣΥ: στεντ, ορθοπεδικά μοσχεύματα και αναλώσιμα υλικά πετιούνται στον κουβά, φουσκώνοντας έτσι τον λογαριασμό των δημόσιων νοσοκομείων αλλά και τα κέρδη γιατρών και προμηθευτών.

Είναι ενδεικτικό πως η ίδια προμηθεύτρια εταιρεία πωλούσε τον απινιδωτή τη μία χρονιά 26.000 ευρώ και τη δεύτερη χρονιά εμπορευόταν το ίδιο υλικό προς 34.400 ευρώ. Όμως, εκείνοι που γνωρίζουν πώς λειτουργεί το σύστημα, δίνουν «ελαφρυντικά» στους προμηθευτές, αφού τα χρέη συσσωρεύονται και αποπληρώνονται ύστερα από χρόνια. «Αντί όμως να αρμέγουν την αγελάδα, τη σφάζουν», καταλήγουν.

Η μερίδα για το πάρτι εκατομμυρίων ευρώ που κάνουν προμηθευτές και γιατροί με τα αιμοστατικά

Τα... φιλέτα των ορθοπεδικών

Το μεγάλο φαγοπότι, όμως, δεν σταματά εδώ: τα υλικά σπονδυλοδεσίας είναι το φιλέτο για τους ορθοπεδικούς. Σύμφωνα με ΦΕΚ του 2005, έχει καθοριστεί ανώτατη τιμή για τα οστικά αλλομοσχεύματα, χωρίς όμως να διευκρινίζεται το μέγεθος του μοσχεύματος. Όταν λοιπόν αμερικανική εταιρεία χρεώνει 54 δολάρια το ένα cc (μέτρηση όγκου) και 100 δολάρια τα 3 cc, η Ελλάδα χρεώνει το ίδιο μόσχευμα 2.000 ευρώ- είτε είναι 1 cc είτε 10 cc. Το κόλπο; Ο χειρουργός, ακόμη κι αν χρειάζεται ένα μόσχευμα των 10 cc ανοίγει 10 συσκευασίες του 1 cc πληρώνοντας έτσι το υλικό επί δέκα φορές!

Ορθοπεδικός σε κρατικό νοσοκομείο λέει στα «ΝΕΑ» πως τα τελευταία χρόνια κατάγματα σπονδυλικής στήλης που θα μπορούσαν να αντιμετωπιστούν συντηρητικά χειρουργούνται στις ορθοπεδικές κλινικές, αφού το δέλεαρ από τους προμηθευτές μοσχευμάτων είναι μεγάλο. Αρκεί κανείς να αναλογιστεί πως τα οστικά μοσχεύματα εκτίναξαν το κόστος ενός χειρουργείου στα 110.000 ευρώ σε ιδιωτική κλινική.

Αντίστοιχα, μεγάλο νοσοκομείο στην Αττική κοστολόγησε την αντιμετώπιση της αποκόλλησης του αμφιβληστροειδούς 53.000 ευρώ, ενώ ζήτησε από τα ασφαλιστικά ταμεία να πληρώσουν για δύο μεταγγίσεις 500.000 ευρώ! Όταν οι ελεγκτές τούς έπιασαν, είπαν απλώς «συγγνώμη, λάθος».